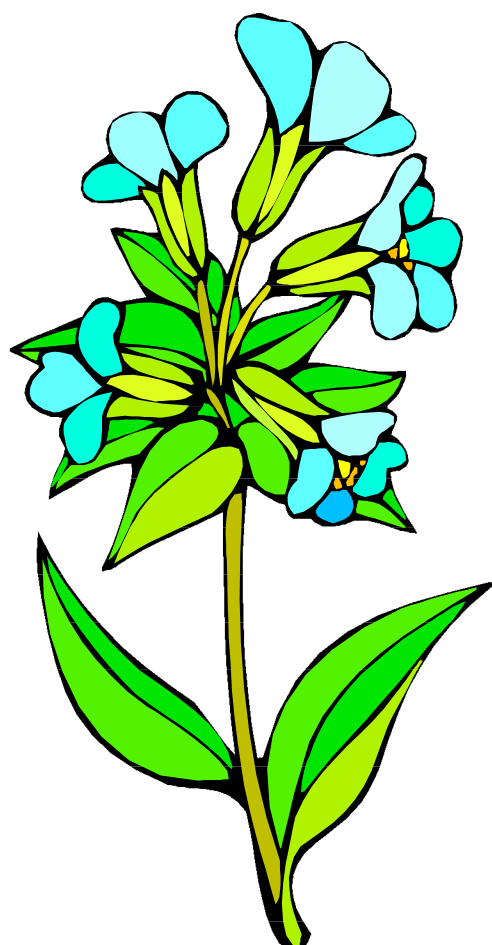

Gadżetka

Gazetka Zespołu Szkół w Olszynie

W NUMERZE:

1. SEKRETNIK GADŻETKI
2. PRZESĄDY
3. CIEKAWOSTKA
4. MAGICZNE KAMIENIE
5. KSIĘGA IMION
6. SENNIK GADŻETKI
7. KOLOROWANKI DLA NAJMŁODSZYCH
8. KĄCIK PRZYRODNICZY
9. CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE

Drodzy czytelnicy!

Mamy nadzieję, że cieszyć się wiosną i ją dostrzegacie! Jeśli nie – to ten podwójny numer Gadżetki Wam w tym na pewno pomoże! Bo jest cały o wiosnie!

W sekretniku Gadżetki - kwiatowy zawrót głowy, mnóstwo humoru, kolorowanek, ciekawostek...

Życzymy przyjemnej lektury!

Redakcja Gadżetki

1. SEKRETNIK GADŻETKI

Kwiaty - nie kwiaty

Czy wiesz, że...

Bergamonta to nie kwiat, jak myślą niektórzy, ale jeden z gatunków gorzkiej pomarańczy. Ze skórki niewielkich owoców tego drzewa cytrusowego wyciska się aromatyczny olejek, dodawany do perfum.

Czy wiesz, że...

Tylko z **róży damasceńskiej** otrzymuje się esencje kwiatową dodawaną do perfum. Na jeden gram esencji potrzeba 2 tysięcy płatków, a na 1 kg ok. 5 ton.

UWAGA: 1 kg kosztuje ok. 3,5 tys. dolarów.

Czy wiesz, że...

Kwiaty można jeść. Przykładem takich smacznych kwiatków są kalafiory i bro-

kuły. Mniam! Niektórzy dodają też kwiatków mniszka lekarskiego do sałatek.

Czy wiesz, że...

Nie tylko owady zapylają kwiaty. Tę samą funkcję spełnia najmniejszy ptak świata - **koliber**, który żyje w Ameryce Północnej i Południowej. Spijając nektar z kwiatów, zwisa przy nich, wykonując ok. 200 uderzeń skrzydeł na sekundę.

Czy wiesz, że..

Holenderskie tulipany uznaje się za symbol Holandii, ale naprawdę pochodzą z Turcji. W Europie pojawiły się w XVI w. Nie ma zupełnie czarnych tulipanów, ale niektóre odmiany są bardzo ciemne, dlatego tak się o nich mówi.

Wiosna na talerzu...

Jeśli czujecie się zmęczeni, brakuje wam energii, czas na kielki! Możecie je kupić w sklepie, ale jeszcze lepiej wyhodować na kuchennym parapecie. Najzdrowsze są te ze słonecznika, rzeżuchy oraz rzodkiewki. Dodawajcie je do kanapek, sałatek. Efekty??? - Murowane!!!

2. PRZESĄDY

Podkowa - podobno podkowa przynosi szczęście. W dawnych czasach wierzono w magiczną moc żelaza i przypisywano symbolikę liczbie gwoździ, którymi przybijano podkowę do końskich kopyt. Stała się ona symbolem ochrony domu i

domowników. Dlatego do dziś najczęściej przybija się ją w okolicach drzwi wejściowych.

3. CIEKAWOSTKA

Historia żelazka - już w VII wieku Chińczycy do prasowania jedwabiu stosowali rondle z rozpalonym węglem drzewnym. W wieku XVIII do użycia weszło żelazko rozgrzewane na ogniu. Natomiast elektryczne wynalazł w 1882 roku Henry Seeley. Mogli z niego korzystać tyl-

ko Ci nieliczni, których mieszkanie było wyposażone w sieć elektryczną.

4. MAGICZNE KAMIENIE:

Podobno mają niesamowite właściwości, dlatego warto na giełdzie minerałów zaopatrzyć się w choć malutki odłamek.

Kwarc różowy - pomaga rozpędzić lęki i troski, zmniejsza zazdrość i agresję, podobno intensyfikuje miłość do siebie i świata.

Rubin - wzmacnia poczucie bezpieczeństwa, odwagę oraz życiową energię.

Granat - zapewnia radość i pogodę ducha.

---

5. KSIĘGA IMION

Joanna - Imię to jest alternatywną formą imienia Anita oraz żeńskiej formy imienia Jan. Oznacza „łaska Boga”. Charakter: To ekstrawertyczki, uzewnętrzniające swe reakcje i łatwo przystosowujące się do otoczenia. Są zarazem obiektywne - dzięki logice, i subiektywne - dzięki uczuciowości. Ta dwoistość ich osobowości nieraz zaskakuje, nawet w dzieciństwie. Odczuwają silną potrzebę dawania czegoś z siebie bądź to bliźnim, bądź sprawie narodowej czy religijnej. Posiadają wrodzony zmysł dyplomatyczny, którym posługują się w każdej

sytuacji. Mają doskonałą pamięć i dużą ciekawość świata. Joanny lubią wolność, przez co są niestałe w uczuciach.

Aleksandra - Żeński odpowiednik greckiego imienia Aleksander. Popularnym zdrobnieniem tego imienia jest Ola, a na Zachodzie używana jest skrócona forma Sandra, która coraz częściej jest także nadawana w Polsce. Charakter: Osoba sprawiedliwa i obdarzona darem mówienia prawdy, co w życiu sprawia jej wiele kłopotów. Charakter marzycielski, nerwowy i skłonny do przesady. Ponieważ jest typem towarzyskim, a zarazem posiadającym uzdolnienia kierownicze, ma często konflikty z otoczeniem. Posiada piękne i szczytne idee, których nie realizuje - w skutek braku inicjatywy i postanowień.

Agnieszka - Imię nadawane od IV wieku n.e.. Wywodzi się z greckiego słowa hagnos oznaczającego „czysty”, „święty”, „bez zmazy”. Charakter: Osoba wrażliwa, spokojna z dużym poczuciem odpowiedzialności, obdarzona wielkimi ideałami. Cechuje ją odwaga i niezależność w działaniu. Nie umie narzucić drugim swojej woli. Jest zawsze dobrą uczennicą.

Anna - Imię występujące w Starym i Nowym Testamencie, popularne w wielu krajach. Hebrajskie: channah - łaska, wdzięk. Charakter: Osoba niezwykle oddana współmałżonkowi, dzieciom i całemu do-

mowi. Nie przecenia towarzystwa, lecz także nie stroni od znajomości. Wrażliwa na uroki krajobrazu i piękno wnętrz domowych. Lubi spokój, zgodę i harmonię we własnym środowisku. Jest bardzo muzykalna. Potrafi postępować jak dyplomata, choć zdarza się, że swoim naiwnym zachowaniem wszystko burzy. Posiada umiejętności naśladowcze.

Ada - Jedno z najstarszych imion niemieckich występujące także w Polsce. Nawiązanie do imienia Adelajdy, żony Ottona Wielkiego (zmarłej w 999 r.). Charakter: Osoba delikatna, kulturalna, powabna, lubiąca piękne otoczenie i przyrodę. Bardzo łaknie wiedzy, gromadzi książki naukowe, a zwłaszcza filozoficzne. Stała w trwaniu przy swoim zdaniu. Posiada subtelne usposobienie i miły wygląd. Jest odważna i wrażliwa na społeczne zjawiska ludzkiego życia.

Bartosz - Imię powstało na gruncie polskim jako skrócona forma imienia Bartłomiej. Imię jednego z apostołów w Nowym Testamencie.

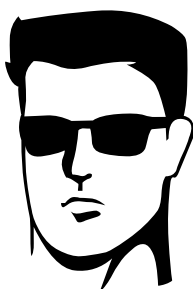
Charakter: Osoba niezwykła, godna zaufania, dobra, uczciwa oraz powszechnie szanowana za swoją pracowitość. Z przekonań osoba konserwatywna, kochająca rodzinę i ognisko domowe. To przywiązanie do własnego gniazda wpływa na całe środowisko, bowiem inne osoby idą za ich przykładem i czynią wiele na rzecz rodzinnych miejscowości.

Adam - W języku hebrajskim adom oznacza czerwony, od koloru ziemi z której Adam był ulepiony. Według religii abrahamicznych Adam był pierwszym mężczyzną, stworzonym na „obraz i podobieństwo” Boga. Wraz ze stworzoną później Ewą, dali początek wszystkim żyjącym ludziom. Charakter: Lubi trzymać się faktów, ale często nie dowierza swoim umiejętnościom i traci samodzielność. Spokojny, dyplomatyczny; wybija się w szkole. Długo kocha w tajemnicy, ale w miłości wierny. Nie zawsze umie walczyć o swoje. Przyszłość w usługach lub handlu. Oszczędny aż do skąpstwa, często bardzo uparty!

Andrzej - Pochodzi od greckiego imienia będącego zdrobnieniem od imion złożonych zawierających wyraz aner – „człowiek, mężczyzna”. Nosił je jeden z apostołów. Charakter: Osoba obdarzona odważną, szczerą i niezwykle wnikliwą naturą. Umie nie tylko inicjować przedsięwzięcia, ale również sprawnie je przeprowadzać.

Uzdolniony kierownik, chętnie służy drugim, a szczególną troską otacza tych, którzy wiele wycierpieli. Posiada uzdolnienia telepatyczne. Kierując się swoimi atutami bardzo dobrze układa sobie życie, obiera dobrego współmałżonka i dobrze wychowuje dzieci. Jego potomstwo ma wszelkie szanse by w życiu naukowym odegrać ważką rolę. Ognisko domowe tej osoby może uchodzić za wzór do naśladowania.

Karol - Imię to oznacza człowieka męznego lub wojownika. Staro-skandynawskie znaczenie - człowiek, mąż. Od tego imienia (za sprawą Karola Wielkiego) pochodzi słowo król. Charakter: Mężczyźni o tym imieniu są aktywni, pracowici, żądni władzy. Te upodobania do władzy przysparzają im wielu zmartwień. Czasami są bardzo trudni w kontaktach z ludźmi. Brzydzą się ludzkimi słabościami, próby wzburzenia w nich współczucia będą bezowocne. Są subiektywnymi egocentrykami, ale mogą wszystko poświęcić dla idei.

6. SENNIK GADZETKI

BABA

ślub wśród przyjaciół
być nią
rozwiązanie wielu problemów
rozmawiać z nią
czeka cię ciekawa propozycja
pracy
kłócić się z nią
czeka cię miłość i wierność

BANAN

śnić o nim
masz wiele do podarowania
jeść go
poświęć więcej czasu innym
ludziom
kupować go
podejmiesz ważne decyzje

BAŁWAN

śnić o nim
czekają cię liczne przywileje
morski
czekają cię przykrości
śnieżny
Straty w interesie

PAJĄK

śnić o nim
szukaj nowej pracy
zabić go

wygrasz sprawę sądową

w sieci

ktoś czyha na twoje dobre imię

TACA

śnić o niej
piętrzące się trudności
nieść na niej naczynia
upragniony awans jest w zasię-
gu ręki
ze śniadaniem
popelnisz gafę

TALERZ

śnić o nich
wielka radość
kupować je
prędką realizacją planów
myć je
kupisz mieszkanie
zbite
czeka cię rozczarowanie

TELEWIZOR

śnić o nim
czeka cię beztrudne życie
kupować go
spełnią się twoje marzenia
oglądać go
przed tobą życie w bogactwie
zepsuty

czeka cię wielkie zauroczenie

TABORET

śnić o nim

dostatnie życie

siedzieć na nim

napisz list do rodziny

kupować go

czekają cię wielkie porządki

RAFA

śnić o niej

ktoś czeka na twoją zachętę

korralowa

wybierz się z przyjaciółmi do

kina

przybrzeźna

dostaniesz nagrodę za twoją

pracowitość

RACHUNKI

do zapłacenia

nie musisz przejmować się

przyszłością

placisz je

---

twoja pozycja społeczna po-

prawi się

śnić o nich

pamiętaj o swoich obowiązkach

RANDKA

udana

rozwiążesz swoje wszystkie

problemy

nieudana

pora na dodatkowy kurs języ-

kowy

NAPÓJ

pić go

radosna wiadomość

czysty

radość i powodzenie

mętny

nagle pokrzyżowanie planów

JAMNIK

śnić o nim

rozsadza cię energia

bawić się z nim

ktoś cię obrazi

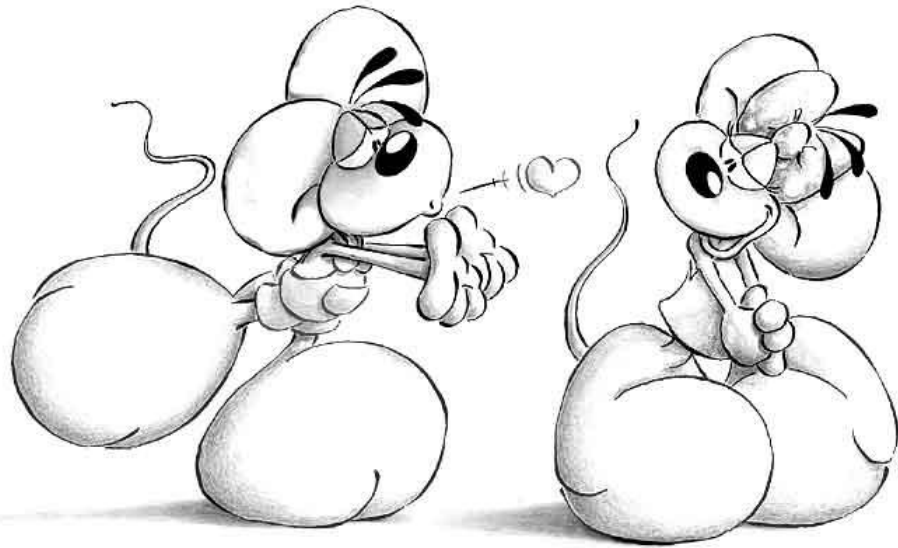

---

7. KOLOROWANKI DLA NAJMŁODSZYCH

8. KĄCIK PRZYRODNICZY

CZY WIESZ ŻE...

- ✓ Największy kwiat na świecie - o średnicy 90 cm, wytwarza bukietnica Arnolda. Ów kwiat nie miałby jednak powodzenia w kwiaciarniach. Swym intensywnym zapachem przypominającym gnijące mięso.
- ✓ Słoń afrykański to największe zwierzę lądowe świata. Osiąga do 7,5 metra długości i 5 ton wagi.
- ✓ W ugandyjskiej dżungli żyje stworzenie, którego obecności nie zdradza żaden głośny dźwięk, które pozostaje w ukryciu, mimo, że wydawać by się mogło, iż samymi tylko rozmiarami łatwo rzuca się w oczy. To goryl górski, niekwestionowany władca ugandyjskich lasów.
- ✓ Rośliny żyjące w suchych środowiskach, zwane ksenofitami mają drobne lub igiełkowate liście - co sprawia, że powierzchnia z której paruje woda jest niewielka, czasami u takich roślin liście zanikają całkowicie.
- ✓ Najbliższym żyjącym krewnym ptaków jest... krokodyl.
- ✓ Papuga kakapo jest jedyną nielotną papugą świata. Żyje na Nowej Zelandii, obecnie należy do gatunków zagrożonych wyginięciem.
- ✓ Tygrys widzi w ciemności pięć razy lepiej niż człowiek.

- ✓ Żaby w ogóle nie piją wody. Pobierają ją przez skórę.
- ✓ Słoń morski jest w stanie zanurkować na głębokość 1200 metrów i pozostać tam przez 2 godziny.
- ✓ Noworodek kangura ma zaledwie 2 cm długości i waży poniżej 1 grama. To 1/30.000 wagi jego matki. Dla porównania ludzki noworodek waży zwykle 1/20 wagi swojej matki.
- ✓ Turkucie podjadki są najgłośniejszymi owadami świata. Ich głos można usłyszeć z odległości półtora kilometra.
- ✓ Pingwin cesarski nigdy nie stawia stopy na stałym lądzie. Całe swoje życie spędza na morzu albo na lodowcach Arktyki.
- ✓ Jedynymi gadami, które mają uszy są krokodyle.
- ✓ Motyl monarch przebywa największe dystanse ze wszystkich owadów. W ciągu roku przelatuje 6 tysięcy kilometrów - z Kanady do Meksyku i z powrotem.

9. CIEKAWOSTKI HISTORYCZNE

STAROŻYTNOŚĆ

Czy wygrywając w kości można zostać cesarzem? Okazuje się, że tak. Działo się to w czasie panowania rzymskiego cesarza Probusa (276-282 r). Prokulus, dowódca legionów galijskich, kilkakrotnie z rzędu wygrał w kości. Jak zwykle w takich wypadkach na cześć zwycięzcy zaczęto krzyczeć „imperator!”. To wystarczyło. Ktoś inny nie wiedząc o co chodzi krzyknął „Ave Caesar” i tak już zostało (był jednak tylko uzurpatorem, czyli antycesarzem).

V - XV WIEK

W czasie panowania Mieszka I w Polsce mieszkało mniej ludzi niż obecnie w Warszawie. Według różnych wyliczeń w kraju Mieszka mieszkało niewiele ponad milion ludzi.

Świętosława, siostra Bolesława Chrobrego zrobiła wielką karierę w krajach skandynawskich (znana tam była jako Sigrida). Najpierw była żoną Eryka, króla Szwecji, a po jego śmierci Swena Widłobrodego, króla Danii. Jeden z jej synów - Kanut - był królem Anglii. Świętosława znana też jest z tego, że kazała zaprosić wszystkich pretendentów do swojej ręki, po czym rozkazała spalić ich żywcem (ale to chyba tylko legenda).

Piwo wareckie było znane już w średniowieczu. Wielbicielem tego piwa był m.in. nuncjusz papieski Gaetano. Po powrocie do Rzymu zachorował poważnie na wrzód w gardle. Mając w gorączce wyszeptał: Biera di Warka (Piwo z Warki). Obecni przy tym duchowni sądząc, że chodzi o jakąś mało znaną świętą zaczęli się głośno modlić „Santa Biera di Warka ora pro nobis” (czyli: „święte piwo z Warki módl się za nami”). Gaetano wybuchnął śmiechem (pękł wówczas wrzód) i dzięki temu wyzdrowiał...

XVI - XVIII WIEK

Ferdynand Magellan nie opłynął ziemi! Niestety, zginął w czasie wyprawy, a z jego 5 statków i 232 ludzi ocalało jedynie 18 skrajnie wyczerpanych żeglarzy, którymi dowodził Juan Sebastian de Elcano. Większość załogi zginęło w czasie sztormów, walk z napotkanymi ludami, od chorób i z głodu. Ci, którzy przeżyli po wyczerpaniu zapasów żywności tygodniami jedli myszy i szczury, następnie trociny i wreszcie namoczone kawałki skóry.

Zygmunt III Waza urodził się w 1566 r. w ... więzieniu! (Jego rodzice zostali bowiem uwięzieni przez Eryka XIV, który pozbawił ich władzy).

Jednym z ciekawszych naszych władców był Jan Kazimierz (1609-1672). Zanim nałożył na głowę koronę wiele podróżował. Brał m.in. udział w wojnie trzydziestoletniej. Następnie wybrał się do Portugalii (gdzie miał zostać wicekrólem). We Francji zatrzymano go i aresztowano na rozkaz kardynała Richelieu (tego od trzech muszkieterów). W więzieniu spędził 2 lata. Po opuszczeniu więzienia pojechał do Włoch gdzie wstąpił do zakonu jezuitów (został nawet kardynałem). Porzucił jednak zakon, wrócił do Polski i został królem (w rzeczywistości tron zawdzięczał Ludwice Marii, wdowie po swoim bracie Władysławie IV, którą później poślubił). Jako król miał pecha i to dużego - same wojny i bunty szlachty. Zrezygnowany w 1668 abdykował. Wyjechał do Francji, gdzie znów wstąpił do jezuitów...

W połowie XVII wieku Warka posiadała aż 7 kościołów.

XIX WIEK

XIX wiek przyniósł światu najpopularniejszą dyscyplinę sportową - piłkę nożną. W futbol grano początkowo w angielskich szkołach, ale nie było jasno określonych przepisów, tzn. każda drużyna miała swoje

własne przepisy. Dopiero w 1848 fanatycy tej dyscypliny wspólnie opracowali jednolite zasady gry tzw. „Cambridge Rules” (same przepisy jeszcze wielokrotnie zmieniano). Pierwszy mecz międzypaństwowy odbył się w 1872. Spotkanie Anglia-Szkocja zakończyło się wówczas wynikiem 0:0.

Franciszek Smolka był wieloletnim prezydentem parlamentu austriackiego. Na uroczystościach upamiętniających działalność polityczną Smolki hrabia Dzieduszycki wygłosił taką mowę: „Starożytni Grecy wierzyli, że nowo narodzone dziecko całuje Muza. Jeśli ucałuje go w czoło, to wyrośnie z niego mędrzec, jeśli w usta lub w oczy - słynny mówca. Gdzież ciebie, dostojny jubilate, musiała ucałować Muza, skoro od tyłu lat zasiadasz na fotelu prezydenta Rady Państwa?”

W latach 1865-96 w Anglii obowiązywał przepis ograniczający prędkość pojazdów mechanicznych do 3,2 km/h na terenie miejskim. Poza miastem można było „poszaleć” z prędkością do 6,4 km/h. Niestety, ten przepis wstrzymał tylko rozwój motoryzacji. We Francji nie było takich dziwnych zarządzeń dzięki czemu już w 1881 r. samochód parowy osiągnął prędkość 60 km/h.

XX WIEK

Józef Piłsudski ma na swoim koncie m.in. udany skok na rosyjski pociąg pocztowy wiozący pieniądze. Wydarzenie miało miejsce w 1908 r. na małej stacji Bezdany k. Wilna, a w napadzie brali udział także późniejsi premierzy II RP Aleksander Prystor i Walery Sławek oraz późniejsza żona Piłsudskiego - Aleksandra. Łupem padło 200 tys. rubli. „Przestępcy” byli wówczas działaczami partii PPS Frakcja Rewolucyjna, a pieniądze przeznaczono na walkę o niepodległość.

Piłsudski i Dmowski mieli różne pomysły związane z możliwością odzyskaniem niepodległości: Dmowski popierał Rosję, Piłsudski - Austro-Węgry. W 1905 (wojna rosyjsko-japońska) obaj pojechali do Tokio. Piłsudski chciał wzniecić antyrosyjskie powstanie z pomocą

Japonii; Dmowski zaś chciał Japończyków do tego zniechęcić. Wiele razy włązili sobie jeszcze w drogę i to nie tylko w sprawach politycznych: obaj zalecali się do tej samej kobiety - Aleksandry (zobacz wyżej). W tym przypadku górą był Piłsudski.

Adolf Hitler nie był Niemcem tylko Austriakiem (prawdziwe nazwisko: Schicklgruber), a Józef Stalin (prawdziwe nazwisko: Josif Wisarionowicz Dżugaszwili) nie był Rosjaninem tylko Gruzinem. Co ciekawe, obaj panowie początkowo marzyli o karierze duchownych. Stalin studiował nawet przez 5 lat w seminarium...

Hitler często odkładał terminy ataków na różne państwa (np. na Polskę czy na ZSRR). Rekordowo, bo aż 29 razy przesuwiał datę agresji na Holandię, Belgię i Francję. Pierwotnie miał on nastąpić 17 stycznia 1940 ale faktycznie nastąpił dopiero 10 maja 1940 r. Przyczyny tych zmian były bardzo różne np. niesprzyjająca sytuacja pogodowa.

Podczas wojny gestapo często rewidowało mieszkanie słynnego malarza Picassa. Pewnego razu znaleziono zdjęcie obrazu „Guernica” (przedstawia miasto Guernica, zniszczone przez niemiecki Legion Condor w czasie hiszpańskiej wojny domowej). Na pytanie: To pana dzieło? Picasso odparł - Nie, wasze.

INNE

Najszybciej rozwijającym się miastem Polski była Łódź. Na początku XIX wieku była maleńką wioską (ok. 500 osób). W 1860 r. liczyła już 60 tys. mieszkańców, a dwadzieścia lat później aż 253 tys.! W 1910 liczba ludności tego miasta osiągnęła 408 tys. Co ciekawe, obecnie liczba mieszkańców Łodzi spada: w 1988 r. było ich 854 tys. a w 2004 r. już tylko 775 tys.

